

Махалла

Ўзбекистон Оқсоқоллар кенгаши ва «Махалла» жамғармаси республика бошқаруви нашри

2009 йил 18 ноябрь. Чоршанба

ISSN 2010-7013

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ФАРМОНИ ИШ ҲАҚИ, ПЕНСИЯЛАР, СТИПЕНДИЯЛАР ВА ИЖТИМОИЙ НАФАҚАЛАР МИКДОРИНИ ОШИРИШ ТҮГРИСИДА

Республика аҳолисининг даромадлари ва турмуш даражасини янада муттасил ошириб бориши, фуқароларга ижтимоий мадданий максадиди:

1. 2009 йилнинг 1 декабридан бошлаб бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар ҳамда ижтимоий нафакалар, стипендиялар мидори урта ҳисобда 1,12 баравар ошириши максадиди:

2. 2009 йилнинг 1 декабридан бошлаб Ўзбекистон Республикаси худудида энг кам:

иш ҳақи — ойига 37 680 сўм;
ёшга доир пенсиялар — ойига 74 660 сўм;

ягона тариф сектаси бўйича бошлангич (нулинчи) разряд — ойига 37 680 сўм;

белаликдан ногиронларга бериладиган нафақа — ойига 74 660 сўм;

зарур иш стажига эга бўлмаган кекса ёшдаги ва меҳнатга лаёқатсиз фуқароларга бериладиган нафақа ойига 45 220 сўм мидорида белгилансин.

Бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, нафакалар, стипендиялар, бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг лавозим машҳори мидорини мазкур Фармон коидаларидан келиб чиқсан ҳолда ўз вактида қайта ҳисоблаб чиқиши таъминласин.

Бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг иш ҳақи, пенсиялар, нафака ва стипендияларининг ошириши билан боғлиқ ҳаражатлар республика давлат бюджети ва Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги хузуридаги бюджетдан ташқари Пенсия жамғармаси хисоблаб амалга оширилсин.

6. Ҳўжалик ҳисобидаги корхона ва ташкилотлари 2009 йилнинг 1 декабридан бошлаб мазкур Фармондан белgilanган энг кам иш ҳақига мувофиқ, ишлаб чиқариш самардорлигини ошириши ва меҳнат сарфини камайтириш ҳисобига иш ҳақи мидоридан келиб чиқсан ҳолда амалга оширилди.

4. Белгилансанки, 2009 йилнинг 1 декабридан бошлаб барча турдаги пенсияларининг ўртача 1,12 баравар оширилиши уларнинг амалдаги қонун хужжатларига мувофиқ кайта ҳисоблаб чиқилишини инобатта олган ҳолда амалга оширилади, бунда 1991 йилнинг 1 январигача ва ундан кейинги йилларда тайинланган пенсияларининг мидори тенглаштирилиши назарда тутилади.

Ўзбекистон Республикаси Мехнат ва аҳолини ижтимоий мухофизати

за кишилиш вазирлиги, Молия вазирлиги ўн кун муддатда пенсияларни қайта ҳисоблаш тартибини ишлаб чиқсан ва тасдиқласин ҳамда барча турдаги пенсияларни оширишинг аниқ мидорларини белgilab.

5. Ўзбекистон Республикаси Мехнат ва аҳолини ижтимоий мухофизати қишилиш вазирлиги, Молия вазирлиги, Иш ҳақи, пенсиялар, нафакалар, стипендиялар, бюджетдан молияланадиган ташкилни ҳамда муассасаларни билан биргаликда пенсиялар, нафакалар, стипендиялар, бюджет муассасалари ва ташкилотлари ходимларининг лавозим машҳори мидорини мазкур Фармон коидаларидан келиб чиқсан ҳолда ўз вактида қайта ҳисоблаб чиқиши таъминласин.

6. Ҳўжалик ҳисобидаги корхона ва ташкилотлари 2009 йилнинг 1 декабридан бошлаб мазкур Фармондан белgilanган энг кам иш ҳақига мувофиқ, ишлаб чиқариш самардорлигини ошириши ва меҳнат сарфини камайтириш ҳисобига иш ҳақи мидоридан келиб чиқсан ҳолда амалга оширилди.

7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2009 йил 8 июннаги ПФ-4119-сони Фармон (7-банди истисно қилинган ҳолда) 2009 йилнинг 1 декабридан бошлаб ўз кучини ўйкотган деб ҳисобланисин.

8. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги бир ой муддатда

қонун хужжатларига мувофиқ

кайта ҳисоблаб чиқилишини инобатта олган ҳолда амалга оширилади, бунда 1991 йилнинг 1 январигача ва ундан кейинги йилларда тайинланган пенсияларининг мидори тенглаштирилиши назарда тутилади.

Ўзбекистон Республикаси Мехнат ва аҳолини ижтимоий мухофизати

И.КАРИМОВ

Ўзбекистон Республикаси
Президенти

Тошкент шаҳри,
2009 йил 16 ноябрь

Никоҳ шартномаси

Эр-хотинлик ҳақ-хуқуқини муҳофаза қилиб, уларни нотўғри фикрлардан сақлайди, қолаверса, эр-хотинга қайсиидир маънода масъулият юклайди.

6 бет

«БОҒЧА КЎЧА»ЛИК СКРИПКАЧИ ҚИЗ

«Париж ҳалқаро танлови ўзбекистонликларнинг иштириқисиз жуда ҳам гариф бўлиб қолар эди»

8 бет

МАҲАЛЛА — ХАЛҚ ВИЖДОНИ

2009 йил — Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили

ЯНГИ ЙИЛДА УЙ КЎРГАНИ КЕЛИНГЛАР

— дейди вилоят марказидан 65 километр узоқлиқдаги Санг қишлоғилик Файратжон Кўлдошев

Fайратжон Кўлдошев Наманган вилоятининг Поп туманидаги Санг қишлоғида яшайди. У шу қишлоқда туғилган, Кўчкорали аканинг бешинчи — кенжа фарзанди. Ака-опала-ри уйли-ҳойли булишгач, халиқарка ҳам кирмаган тадбиркор йиғит, урф-одатга кўра, кенжа ўғли сифатига ота ўйда колди. Тадбиркор эмасми, рўзгори бут, даради ҳам ёмон эмас, ота олкишини олиб умр кечиряпти. Фақат бирор нокуляйроги, шаҳардагидек мухитни, барча шароитларга эга замонавий хонадонда яшашни орзу киласи. Тўғри, бу ҳақда бирорга очиқ айтмаган. Отасининг, оиласининг, қолаверса, кариндош-урӯрларнинг кўнглига келиши мумкин,

ахир. Қани энди, шу қишлоқда ана шундай замонавий ўй бўлса!

Яхши ният ярим давлат, деганлари рост экан. Файратжоннинг орзуси шумалмода. 2009 йилнинг Қишлоқ тараққиёти ва фаровонлиги йили, деб ёзлон қилиниши, шу муносабат билан қишлоқларда обиб борилаётган ислоҳотлар янада чукурлаштирилган айни мудда бўлди: вилоят марказидан 65, туман марказидан 10 километр узоқда жойлашган олис қишлоқ — Сангла ҳам замонавий лойҳа асосида, замон талабларига тарбияни даражада кулаильик яратиш учун алоҳида-aloҳида 4 та хона, ошхона, ювишин ва бошқа зарурат хоналарининг барчasi бир том остида жойлашган. Яъни бир эшикдан кириб, йўлакча орқали барча хоналарга ўтиш мумкин. Хоналарнинг жойлашуви, шароитдан келиб чиқиб, ётқ жойи, болалар хонаси, дам олиш хонасига мўлжалланган. Курилиш бошланиб,

сиз қолган 8 гектар майдон ажратилиб, 98 та оиласа мулжалланган уйлар бунёд этилияти, — дейди туман ҳоҳимининг биринчи ўринбосари Абдуқодир Назаров. — Намонавий лойҳа шундай танланганки, ҳар бир хўхалика ажратилган борида майдондан унумли фойдаланиши, асосиши, яшовчиларга етарли даражада кулаильик яратиш учун алоҳида-aloҳида 4 та хона, ошхона, ювишин ва бошқа зарурат хоналарининг барчasi бир том остида жойлашган. Яъни бир эшикдан кириб, йўлакча орқали барча хоналарга ўтиш мумкин. Хоналарнинг жойлашуви, шароитдан келиб чиқиб, ётқ жойи, болалар хонаси, дам олиш хонасига мўлжалланган. Курилиш бошланиб,

намонавий лойҳани кўринарли жойга ўрнатиб кўйганимиздан кейин, бу уйларга ҳаридор кўпайди.

Дарҳақиқат, курилиш ишлари бориши баробарида, унга кизиқувилар, ҳавасмандлар сони ҳам тобора ортиб бормоқда. Майдон изомиди бориши танишиганимиз Файратжон Кўлдошев ҳам деярли ҳар куни шу ерда. Курилиш суръати-ю сифатидан мамнун. Гоҳида курувчиларга ўз тақлиф, мулоҳазаларини ҳам айтиб туради:

— Кўча томонга қараган деразани яна иккя қаторғиши билан кўттарсангиз яхши бўларди, чунки йўлга нисбатан бироз пастроқ кўриняпти.

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ > [2]

ХУРРИЯТ ВА ОЗОДЛИК ТИМСОЛИ

18 ноябрь — Ўзбекистон Республикаси давлат байроғи қабул қилинган кун

Хар бир давлат суверенитетини белgilaidиган рамзлар бор. Давлат байроғи улар орасида алоҳида ўрин тутиди. Зоро, байроқ ҳалқарига ўтмиши ва бугунни, мустакиллиги, тинчлиги ва барқорорлигининг тимсолидир. Ўзбекистон мустакилликка эришганинг дастлабки йилиданон мамлакати суверенитетининг муҳим белгиси — давлат байроғига эга бўлди. 1991 йил 18 ноябрь куни Ўзбекистон Республикасининг давлат байроғи тўғрисида “кунон қабул қилинган” бўлган, ҳар кумусимизнинг 5-моддасида мамлакатимиз ўз давлат рамзи — байроғига эга бўлиши мустаҳкам белgilab.

ИЖТИМОИЙ-СИЁСИЙ ҲАЁТ > [2]

Қадимдан юртимиз давлатчилиги байрок аждодларимиз учун озодлик, куч-кудрат, жасорат, ғалаба тимсоли. Боянниб юксалади, қолаверса, жасорат белгиси сифатига энг кучли баҳодирларга ҳада қилинган. Бобомиз Нажмиддин Кубро ёв қўлида шахид бўлса-да, чангалида маҳкам тутган хурлик яловини њем ким ололмаган. Шу боис давлат байроғини мукаддасиб, кўзга суртадилар, унинг каршиисида тиз чўқадилар.

Сўх туманидаги «Пидиргон» маҳалла фуқаролар йигини худудида ёшларни иш билан таъминлаш ва аҳолига сифатли маший хизмат кўрсатишни яхшилашга алоҳида эътибор каратилмоқди.

Яқинда маҳалла истикомат килаётган таъхрибали чевар Марҳабо Насриева тикувчилик цехи ташкил этди. Ёш чевар маҳалладаги миқозларга турли кийим-кечакларни бўлтумалар асосида тайёрлаб бермоқда. Моҳир чевар беш нафар маҳалла ёшларига тикувчилик сирасорларини ўргататири.

СУРАТДА: Сўх туманидаги «Пидиргон» маҳалла фуқаролар йигини худудида истикомат килаётган чевар Марҳабо Насриева ўзи тиккан либосларни на мойиш этмоқда.

Муҳимжон КОДИРОВ
(Ўз) олган сурат.

Раёсат йиғилишлари:

УСТУВОР ВАЗИФАЛАР МУҲОКАМАСИ

© фото-Насир Хайдаров

«Махалла» жамғармасининг Тошкент шаҳар бўлимида бўлим фаолиятининг тўқиз ойлик якунларига бағишланган раёсат йиғилиши ўтказилди. Танқидий руда ўтган йиғилища ўтган давр мобайнида амалга оширилган ишлар, эришилган ютуқлар, шунингдек, йўл кўйилган камчиликлар таҳлил этилди.

Йиғилишда жамғарманинг Тошкент шаҳар бўлими раиси Жамоиддин Шоҳакимов жорий йилда амалга оширилган ислоҳотлар ва иш харабеёнда деч келинган айрим муаммолар, жамғарма фаолиятига доир мөъёрий-хукуқий хужжатларнинг жойлардаги ижроси хусусида маълумот берди. У бўлим томонидан «Кишлоқ тараққиётни фаровонлиги йили» давлат дастури ва «Махалла» жамғармаси республика бошқарувининг 2009 йилга мўжлалланган иш режаси бўйича бажарилган ишларга тўхтала-

лан, жорий йилнинг ўтган даврида бир қатор хайрли ишлар амалга оширилганни алоҳида таъкидлadi.

«Махалла» жамғармасининг туман бўлинмалари раислари, масъул котиблар, бosh ҳисобчилар, маслаҳатчилар ҳамда махалла фаоллари иштирок этган йиғилища тизим олдидан турган муҳим масалалар савол-жавоб, бахс-мунозара тарзида атрофлича муҳкамма этилди. «Махалла» посбони жамоат тузилмаси ва маслаҳатчилар фаолиятини янада такомиллаштириш, комиссиялар ишини мувофиқлаштириш бугунги куннинг долзарбаз вазифаларидан экани эътироф этилди.

Таъкидлаш керакки, «Махалла» жамғармаси махаллаларда манавий-мәърифий ишларни ташкил этиш, ёш авлондин жисмонан ва маънан соғлом бўлиб вояга етишини таъминлаш, аҳоли саломат-

лигини муҳофаза қилиш, турмуши фаровонлигини яхшилаш учун зарур шарт-шароитлар яратиш максадида муайн ишларни амалга ошириб келаётir. Хусусан, жамғарманинг Тошкент шаҳар бўлими ва туманларида гиб бўлинмалари Маънавият тарғибот маркази ва бошка ташкиллар ҳамкорлигida пойтахтимиздаги 474 та махалла-да 1126 та учрашиб ва давра сукбатларини ўтказиши. Мазкур тадбирларда 50 мингга яқин аҳоли иштирок этгани диккатга молик.

Шунингдек, диний экстремизм ва миссионерликнинг жамият тинчлиги, осойиштагига салбий тасирига оид жами 1220 та тадбир ташкил этилди. Жумладан, Шайхонтохур, Собир Рахимов, Учтепа, Сергели, Миробод туманларида «Огоҳлик — давр талаби» мавзусидан учрашиблар ўтказилди. Жамғарма республика бошқаруви Раёсатининг 2008 йил 25 июлдаги

«Одам савдосига қарши курашиш самарадорлигини ошириш чоратади. Одам савдосидан жабр кўрган фуқароларга 1 миллион 400 минг сўмлик маддий ва маънавий ёрдамлар кўрсатилди.

Қайд этиш жоизки, жамғарманинг республика бошқаруви томонидан аньянавий тарзда ўтказиб келинайтган «Футболимиз келажаги», «Махалламиз зиёдларни» каби спорт мусобақаларида кўплаб ёшлар катнашишмоқда. Йиғилишда «Футболимиз келажаги» турнирининг республика босқичида Шайхонтохур тумани «Белтепа» махалласи жамоаси голибликни кўлга киритганда мумниннага билан тилга олиниб, жамоага жамғарма томонидан таъсис этилган совғалар топширилди.

Рахим ШЕРКУЛОВ,
«Mahalla» мухбири.

«Кишлоқ тараққиётни фаровонлиги йили» давлат дастури ижросини таъминлашда «Махалла» жамғармасининг худудий бўйим ва бўлинмаларининг ҳам алоҳида ўрни бор.

«Махалла» жамғармасининг Буҳоро вилояти бўйими раёсат йиғилишида мазкур дастурнинг ўтган тўқиз оидаги ижроси атрофлича муҳокама этилди.

Йиғилиши «Махалла» жамғармасининг вилоят бўйими раиси Б.Жумев очиб, ўтган давр мобайнида жамғарманинг худудий бўйим ва бўлинмалари томонидан амалга оширилган ишлар, кўлга киритилган ишларни ташкил этиди. Шунингдек, дастур ижросининг бажарилишида камчиликларга йўл кўйган жамғарманинг шаҳар ва туман бўлинмалари раислари, оқсоқлар, бosh ҳисобчилари танқид олиниб.

Йиғилишида шу куннинг бошка мухим вазифалари хусусида ҳам фикр юритилиб, келгисида амалга оширилиши лозим бўлган вазифалар белgilab олинид.

Абкар РУСТАМОВ,
«Mahalla» мухбири.

Давлатимиз байроғида акс этган ҳар бир ранг, белги юртимизнинг бой тарихи, милий давлатчиликимиз, бебаҳо қадрияларимизни, Ватанимизнинг буюк келаҗagini ифода этиди.

ҲУРРИЯТ ВА ОЗОДЛИК ТИМСОЛИ

18 ноябрь – Ўзбекистон Республикаси Давлат байроғи қабул қилинган кун

< [1]

Ўз саккиз йилдан бўён Ўзбекистон байроғи ҳар бир ватандошимиз учун фарх-иiftixor, йилдан-йил салоҳияти ошиб бораётган буюк давлатимизнинг миллий рамзидир.

Давлатимиз байроғи Ўзбекистон Республикаси расмий делегацияларининг хорижий мамлакатларга сафарлари чоғида, ҳалқаро ташкилларда, конференцияларда, жаҳоний кўргазмаларда, спорт мусобақаларида Ўзбекистоннинг тимсоли сифатида хилпираф туради.

Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида Ўзбекистоннинг халқаро миқёсдаги обрўзъибири, салоҳияти, хорижий давлатлар билан изчил ҳамкорлигидаги тобора ривожланмода. Зеро, Ўзбекистон ташки сиёсати тинчлик, ҳамкорлик ва ўзаро тенглигидаги асосланган. Президентимиз хорижий мамлакатларга ташрифлари давомида ўша юрткучалари бўйлаб байроғимиз хилпираиди.

Мамлакатимиз вакилларида қатнашетган халқаро аҳамиятга молик тадбирлар, саммитлар, айнуманлар, спорт мусобақаларида байроғимиз баланд кўтирилди.

Буларнинг барчasi Ватанимиз шаҳарларда байроғида ўзбекистон байроғи барчамида фарх-иiftixor, шунонлики хиссini уйғоради.

Бугун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти биноси олдида, давлатимизнинг хорижий мамлакатлардаги дипломатия, савдо ваколатхоналари ва консульлик мусассалари бинолари олдида хилпираф турган, миллий ҳаво кемаларимизда тасвири туширилган Ўзбекистон байроғи барчамида фарх-иiftixor, шунонлики хиссini уйғоради.

Давлатимиз байроғида акс этган ҳар бир ранг, белги юртимизнинг бой тарихи, милий давлатчиликимиз, бебаҳо қадрияларимизни, Ватанимизнинг буюк келаҷagini ифода этиди.

Байроғимиздаги мовий ранг мусафро осмонимизни, куч-кудатимизни, юртимиздаги тинчлик ва барқарорликни акс этиради. Ок ранг азалдан поклик, беуборлик, гўзаликни ифодало келган. Яшарин ва янгиланиш рамзи, шунинг баробарида она табиатимиз тимсоли бўйлган яшил ранг жаннатманд юртимиз тароватига қиёсди. Кизил чизиклар эса тоғимиздаги жўшиб оқаётган аждодлар кони – ҳаётин курдат ва бардавомлик нишонасидир.

Байроқдаги хилол ва ўн иккι юлдуз чукур маъно-мазмунига эга. Зотан, янги ой, кексаларимиз ният килганидек, юртимиздаги тинчлик, хотиржамлиқ ва фаровонлик баркарорлигини ифодасидир. Юлдузлар эса беубор само, ўн иккι ой, ўн иккι бурж белгисидир.

Ўзбекистон Республикасининг давлат байроғини ўрнаташ, унинг мамлакатимиз фуқаролари, шунингдек, Ўзбекистонда шайдиган бошка шахслар томонидан курмат килиниши қонунга асоссан муҳофаза қилинади.

Бугун жаҳоннинг юксак минбарларida, дунё саҳнасида, Олимпия ўйнларидаги голиблини кўлга киритган спортиларимиз, тобора дарбордан куч-кудат ва салоҳият касб этадиган ҳарбийларимиз кўлида сарбаланд бўйлган юртимиз байроғи ҳар биримизга ўзбекистон байроғи барчамида фарх-иiftixor, шунонлики хиссini уйғоради.

Дунёда миллат ва элатлар, ҳалқаро давлатлар кўп, лекин Ўзбекистон битта. Унинг байроғи ҳам ягона. Ана шу байроқ остида давлатимиз рахбари раҳнамолигида ҳалқимиз учун ҳеч кимдан кам бўлмаган ҳаёт барпо этиш йилида, эзгу мақсадлар сари олға бораверамиз.

Хуснiddин БЕРДИЕВ,
ЎзА шархловчиси.

2009 йил – КИШЛОҚ ТАРАҚКИЁТИ ВА ФАРОВОНЛИГИ ЙИЛИ

ЯНГИ ЙИЛДА УЙ КЎРГАНИ КЕЛИНГЛАР

— дейди вилоят марказидан 65 километр узоклиқдаги Санг қишлоғилик Файратжон Кўлдошев

< [1]

Бу каби таклифлар курувчилар сардори — «Тўда Чинобод плюс» масъулияти чекланган жамияти раҳбари Ахмаджўха Ҳакимовга ҳам малол келмайди. Үрганин чиқиб, дарҳол бир жавобини айтади.

— Чунки биз кураётган ўйларда аҳоли яшайди, унинг талаби ва эҳтиёжини ҳам лиҳаҳига таъсис этмайдиган даражада хисобга оламиз, — дейди у. — Қуонарлиси, кузинг очиқ ҳавоси курилиш иш-

ларига қуай келди. Иссик кунларнинг ҳар бир дақиқасидан унумли фойдаланиб қолиши учун астойдига ҳаракат киялпимиз. Кунлик амалга оширадиган ишларимизнинг календар режасини тузуб олганин. Ҳозиргача бу тартиб бузилди.

Максадимиз белгиланган муддатда, яни 28 декабря яни ҳонадонлар калитини эгаларига топшириш.

Таъкидлаш жоизки, мазкур ўйхойлар «Кишлоқ курилиш банки» томонидан бериладиган узок муддатда, яни 28 декабря яни ҳонадонлар калитини эгаларига топшириш.

Жамшид БЕК, «Mahalla» мухбири.

ЯНГИ ГУЗАРЛАР

«ЗИЛОЛ» — ШАҲАР КЎРКИ

ЯКИНДА бунёд этилган «Зилол» маҳалла гузари бугунги кунда Жиззах шаҳридаги энг кўркм ва намунали масканлардан бирига айланди. Гузарининг айни шаҳар марказидаги «Зилол» маҳалласида ишга туширлганда аҳолига бир талай куляйлик яратди. Мажмуа вилоят ҳокимиги, «Махалла» жамғармасининг шаҳар бўлинмаси, қатор ҳамкор ташкиллар томонидан бунёд этилиб, замонавий жиҳозлар билан таъминланди.

Махалла гузарida аҳоли учун барча шарт-шароитлар яратиган, — дейди «Зилол» маҳалласи саноат моллари, транспорт воситалари учун эҳтиёжини қисмлар, гилаам дўкони, дорижона, «Автолам» маркази, компьютер ва кўл телефонлари учун хизмат кўрсатадиган шоҳобчалар аҳолига хизмат кўрсатади.

Шунингдек, мижозлар гузардаги ошхона ва қаҳважона хизматидан ҳам мамнун.

Абдували КАРШИЕВ,
«Mahalla» мухбири.

Мамарашаб Тангиров олган сурат.

ЎҚУВ-МАШГУЛОТ

МАСЪУЛ КОТИБЛАР МАЛАКА ОШИРИШДИ

МАХАЛЛА идораларида гиб бир ҳодимнинг ўз иши, вазифаси, ҳуқуқ ва мажбуриятлари мавжуд. Уларнинг ўз соҳаси бўйича тажрибаларини бойиши, билим ва кўникмаларини ошириш мақсадида ташкил этилган «Махалла» хайрия жамғармаси юшидаги «Махалла зиёси» республика ўқув-услубий маркази ҳодимларнинг малакасини, билим савиясини оширишда муҳим аҳамият касб этади.

Айни пайтда марказда пойтахтимиздаги қатор ҳодимларлар иш юритилган 10 нафар масъул котиб компьютер савдохонлиги бўйича ўқув-машгупотларида қатнаши, компютерда ишлаш малакасини ошираётir.

— Ҳозирги глобаллашув, тезкор тараққиёт даври компьютер технолоѓиялари, техникаларидаги жадал ишлашни талаб этади, — дейди марказ директори Рӯзиёвой Турсуналиев. — Компьютер ва бошқа замонавий технолоѓиялар иш унумдорлиги, сифатини кўтаришти. Шу боис, ўқув марказига малакали мутахассисларни жалб этиб, фуқароларнинг ўзини ўзи башкариш органлари масъул котибтарни тасвирлайди.

— Махалла компютер савдохонлиги иш юритиш, байённома графикаларини тузиш, хадваллар билан ишлаш каби фаолиятимизда зарур малакаларни эгалайди.

Марказда иш бор таълим олган ташкилларни ташкил этиялмиз. Марказда малакасини ошириб қайтган ҳодимлар эгалаган билимларини ўз маҳаллаларида кўллайди.

Марказда иш бор таълим олган ташкилларни ташкил этиялмиз. Марказ

ОКСОҚОЛНИНГ БИР КУНИ

ТАШАББУС ВА ФИДОЙИЛИК БОР ЖОЙДА

муаммолар ҳамжихатликада ечилади

— Кечирасиз, бугун қабул кунингизми? — дедим йигин идорасига кираданнан.

Ишларига кўмиллиб ўтирган раиса опа жилмайди:

— Ўйк, бугун дам олиш куни. Якшанба кўнлари ҳам бардохга келиб кетмасам, кўнглим хотиржам бўлмайди.

— Опа, мен мухбирман. Сиз ҳакингизда кўп эшитганиман. Илгари сиз билан бирга ишлаган ҳамкасларингиз, шогирдларингиз сўзлаб беришган...

Шу пайт телефон жиринглаб колди. Мунира опа «узр», дэя гўшакни кўтарди.

— Лаббай эшитаман, ҳа бу Собир Рахимов туманинаги «Янги Себзор» фуқаролар йигини идораси. Сиз ҳал этишини сўраб муражоат этган масала ўз ечимини топди. Махалла фаоллари кўмагида кўлқаватли уйларнинг ҳолатини кўздан кечириб, аҳоли билан сұхбатлар ўтказдик. Ташмарталаб томлар ёпиди. Ҳамма иморатлар кишики мавсумга шай турибди, — дэя гўшакни кўйгач, менга юзланниб:

— Инсоннинг шахс сифатида шакланиши, раҳбар сифатида катта тажрибага эга бўйши, хәётга теран кўз билан қарай олиши, келажакка ишонч хиссини ту биллиши — бунинг бариси маҳаллада шаклланаркан. Рамисликса сайланганимдан бери бунга кўп бор амин бўлдим. Кимки фидойиликни ўзига касб эта, атрофидаги мухож инсонларга ёрдам кўлни чўза олади. Нафага чиққунинг қадар кўп йиллар давомида Тошкент вилоят ҳокимлигига хотин-кизлар қўмитасининг раиси, «Болалар фонди» вилоят жамғармаси раиси, мактаб директори, давлат ва жамият курниши академиясида бўлум мудири лавозимида фаолият юритдим. Ўтган давр мобайнидаги ишга масъуллик, ташаббускорлик, фи-

дойлик буғунги фаолиятимда ҳам менга ёрдам бермоқда. Маҳалла оқсоқоли тарғиботчи, аҳолининг ишончли вакили, тажрибали, ҳар соҳадан хабардор шахс бўлиши шарт, — дейди М.Солиҳова. — Шундагина у кишлогои, маҳалласи, юртмакенин кўтара олади ва фуқаролар орасида хурмат, обру, қадр топади.

Шундан сўнг раиса билан сұхбатимизни давом эттириб, маҳаллада қад ростслаётган «Маҳалла маркази» иши билан танишик.

Сұхбатимиз давомида раиса худудда «Маҳалла маркази» мажмуси учун алоҳиди ер майдони ахтартилди, тадбиркорлар кўмагида марказни куриб фойдаланишга топшириш ниятидалигини таъкидлаб ўтди. Гузар куришишига туман ҳокими О.Зайнутдинов, тадбиркорлар, ҳомий ташкилотлар томонидан амалий ёрдам кўрсатилди.

Маҳаллада амалга оширилаётган ишлар, эришилган ютуклар тадбиркорларни янада кўрсанда киёфа касб этиб, фуқароларимиз турмуши фаронлиги кун сайн ошиб бораёт.

— Тадбиркори кўп давлат ҳеч қачон инкизотга учрамайди, — дейди раиса. — Буғунги кунда мамлакатимизда тадбиркорлик фаолияти билан шугулунчиларга кенг ўйл очиб берилди. Бу нафақат ишбилимлар учун, балки ҳамкорларимиз учун ҳам фойда келтириди, десам муболага кильмайман. Биринчидан, тадбиркорликни йўлга кўшиш орқали аҳоли иш билан ташмиланаёт. Биз ҳам маҳалла тадбиркорлари билан ҳамкорликни изчил ўйлга кўйганимиз. Шу боис, маҳаллизим янада кўркам киёфа касб этиб, фуқароларимиз турмуши фаронлиги кун сайн ошиб бораёт.

Хуллас, «Янги Себзор» маҳалласида фуқаролар фаолиятдаги фоалликни янада хонлантиришга, мавжуд айрим муаммоларни ўзаро ҳамжихатликада ҳал этишга киришишган.

Муяссар НЕЬМАТОВА, журналист

Унинг курилганига қарийб 30-35 йил бўлгани боис, бино эскириди. Айниска, лифт, ертўла қувурлари капитал таъмирга муҳтоҳ. Айни йўнта бу муаммо ўзини ўзи бошқариш органлари мутасаддилари, тадбиркорлар, ҳомий ташкилотлар ҳамкорлигига бартараф этиляпти. Шуни ҳам алоҳида таъкидлаш керакки, маҳаллада 15 кишидан иборат кенгаш раёстар аъзолари, маслаҳатчилар, уй ва ҷон бошлиқлари, посбон, профилактика инспектори ҳам муаммо ва камчиликларни ҳал этишга жонбозлик кўрсатиб келаёттири.

Хуллас, «Янги Себзор» маҳалласида фуқаролар фаолиятдаги фоалликни янада хонлантиришга, мавжуд айрим муаммоларни ўзаро ҳамжихатликада ҳал этишга киришишган.

— Посбон Улугбек Абдулжалиловнинг дилкашлиги, одамларнинг кўнглини нима болганини билиши, турли ҳалклар урф-одатлари, тўй-маъракаларидан хабардорликга фаолиятида кўл келмокда, — дейди фуқаролар йигини раиси Сайёра Муҳаммадиева. — Маҳалладагилар кишини давлатию савлатига қараб эмас, балки маънавиятига, билимга, маҳалла ривоҳи йўлида кўшаётган хиссасига қараб хурмат килиши. Улугбек нимага эришиган, обрў-этибор қозонган бўлса, барчасига ўз меҳнати, камтаглиги, фидойилиги билан этишган.

Маҳалла маслаҳатчиши Шахло Даминона билан сұхбатлашганимизда ҳам посбон ҳақида илиқ фикрларни эшидик. Ярашириш комиссияси фаолиятида ҳам по-

СОЛИҚ ХИЗМАТИ

Пластик карточкалар: ҚУЛАЙ, ФОЙДАЛИ

Пластик карточкалар орқали нақд пул ҳисоб-китобини янада таомиллаштириш, уйларнинг чакана савдо, коммунал ва босх тудаги хизматларда айланышини кисқартириш максадида ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мажкамасининг 2004 йил 24 сентябридаги «Пластик карточкалар орқали ҳисоб-китоб қилиш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлар тўғрисидаги» карори ҳаётга татбиқ этилганди. Хўш, соҳада ушбу йўналдиша ўтган давр мобайнида қандай ишлар амалга оширили? Бу ҳадда Жиззах вилояти давлат солик бошқармаси бошчилар Шоқир Қўзиев кўйидагиларни гапириб берди:

— Мазкур қарорнинг ихросини таъминлаш юзасидан, аввало, жойларда пул маблагларининг банкдан ташкирида мумомлалада бўлишининг одди олинди. Ҳисоб-китобларни банклардаги хисоб рақамлар орқали пластик карточкаларни кўллаган холда амалга ошириш тартиби йўлга кўйилди. Бу, ўз вақтида, пулларнинг банкдан ташкири мумомлалада бўлишини кисқартириди. Шу билан бирга, товарларнинг бозор баҳоси билан аҳолининг харид кобилияти ўтасидаги мувозанатнинг сақланишига эришилмоқда.

Қарордан келиб чиқадиган вазифалар биноан вилоятимизда электр хамёйлар сони 170 мингдан ошган бўлса, терминаллар 1258 тага етка-

зилди. Бу борадаги топширик 81,5 фойзга ўтаданча. Айни ҷадо бу соҳадаги ишлар мўлжалдагидек давом эттирияти. Савдо-сервис шохобларидан ташкирига ишларни ўтаришган терминаллар карийб беш йилдирки, вилоят аҳолиси корига яраб, улар мушкунини осонлаштироқда. Натижада, харидлар ортиқа муммосига тоба вахидати ҳақларини нақд пулсиз ҳисоб-китоб килишининг тезкор имкониятига эга бўлалтилар.

«Ўзбекистон

Республикасининг

2009 йилги асосини макроқитобидаги

кўрсатичлари ва давлат бюджети параметрлари тўғрисидаги

Президент

карорига мувофиқ, умумий овқатла-

ниш, чакана савдо корхоналарни, шу

хумладан, чакана дорохоналар

учун

пластик

карточкаларни кўллаган

хизматларни

хам жойна

солик тўловининг юки

10 фойзга пасайтирилганлиги вилоятимиздаги мазкур соҳа хизматчила-ри томонидан мамнуният билан кутиб олниди. Шу тарика, вҳада ҳисоб-китобларнинг нақд пулсиз усу-лидан фойдаланиш рағбат топди. Вилоят давлат солик бошқармасининг истеъомий бозорида нақд пул маблагларни мумомлаласи каттиқ назоратга оғланлиги, пул массаси ҳаракати устидан доимий равишда мониторинг ўтказиб турнишини ўтаришни тезлаштириши. Тўловларнинг кабул килиб олиниши ва трансакцияларга ҳамда ўзаро ах-

борот алмашиб бўйича ҳамкорлик ҳам яхши самара беряпти. Товар ва хизматида учун назорат касса машиналари чекини ололмаслини ҳолатларни бўйича келиб тушган муроҳаатлар асосида аниқ ишлар қилинмоқда. Назорат қуливи органлар фаолиятини мувофиқлаштирувчи Республика кенгаши ва унинг худудий комиссиялари билан яқин алоқа ўтаришларни мазкур семинар йиғилшида алоҳида толиди.

Хорий йўлнинг ўтган даври мобайнида виляят, шаҳар ва туман солик идоралари ишонч телефонларига тўловларни терминаллар орқали кабул қилишдан бўйин товшав ёки ортиқа нархларда савдо хизмати кўрсатиш ҳолатларни бўйича фуқаролардан 21 марта муроҳаат келиб тушди. Карор талабидан келиб чиқсанда ҳолда, бошқарма ва унинг кутиқ солик органлари томонидан жойларда қисқа муддатли кузатишлар йўтизилганда барчасида қонун бузилиш ҳолатларни аникларига таъмириланган. Бундай ҳолат Жиззах шахри маҳаллалари худудида ҳам содир кетиладиган машина жуда чиройли килиб безатилишган, кўрган кишини йўлида кўшаётган хиссасига қараб хурмат килиши. Улугбек нимага эришиган, обрў-этибор қозонган бўлса, барчасига ўз меҳнати, камтаглиги, фидойилиги билан этишган.

Маҳалла маслаҳатчиши Шахло Даминона билан сұхбатлашганимизда ҳам посбон ҳақида илиқ фикрларни эшидик. Ярашириш комиссияси фаолиятида ҳам по-

ПОСБОННИНГ ИШ УСЛУБИ

ҚУЛИ «ЭГРИ» ЎГРИГА, ЖАНЖАЛКАШ ЖИНОЯТЧИГА АЙЛАНМАСИН

Эчилиқда, ҳар хил феъл-атворли кимсалар учрайди. Биронинг қули «эгри», кимнингдир жанжал, ичиликка мойилиги бор. Агар улар ўз ҳолига ташлаб кўйилса, қули «егри» катта ўғрига, жанжал-каш котилга айланши ҳеч гап эмас. Буни муаллим, тарбияси сифатида чукур англаб етган Улугбек ҳар бир фуқаронинг юриш-турини кузатиб боради. Бу борада жиноятини топиш, фош этиш, жазолаш эмас, балки жиноятинг олдини олиш, уни бартараф этиш мухим деган ақидага амал қиласди.

Улугбек 7-умутламан мактабидан кайтаётлиб, ўзини күшдек енгил хис эти. Бундан бир хафта аввал у тақлаб келган Шаҳзодбек ҳам, Гулноза ҳам дарсларни қолдирдилари, одобрилар ўқувчилик каторида ўқишаётган экан. Синф раҳбарлари миннатдорчилик билдириши. Шундай бўлса-да, у 99-кўпкаватни кузатиб борада жиноятини топиш, фош этиш, жазолаш эмас, балки жиноятинг олдини олиш, уни бартараф этиш мухим деган ақидага амал қиласди.

Улугбек 7-умутламан мактабидан кайтаётлиб, ўзини күшдек енгил хис эти. Бундан бир хафта аввал у тақлаб келган Шаҳзодбек ҳам, Гулноза ҳам дарсларни қолдирдилари, одобрилар ўқувчилик каторида ўқишаётган экан. Синф раҳбарлари миннатдорчилик билдириши. Шундай бўлса-да, у 99-кўпкаватни кузатиб борада жиноятини топиш, фош этиш, жазолаш эмас, балки жиноятинг олдини олиш, уни бартараф этиш мухим деган ақидага амал қиласди.

Шаҳодат натижалари шуни кўрсатди, виляйтнинг турли тақлаблари «Маҳалла посбони» жамоат тузилмалари мавжуд. Ил бошида посбонлар «Маҳалла» жамгармаси виляят бўйими хамда виляят чиқишига шаҳодатдан ўтказиларга багишланган кўшима қарори асосида имтиҳон килинганда 990 нафари ишончи оқлашади. Улардан бирни Абдулжалилов эди.

Шаҳодат натижалари шуни кўрсатди, виляйтнинг турли тақлаблари «Маҳалла посбони» жамоат тузилмалари мавжуд. Ил бошида посбонлар «Маҳалла» жамгармаси виляят бўйими хамда виляят чиқишига шаҳодатдан ўтказиларга багишланган кўшима қарори асосида имтиҳон килинганда 990 нафари ишончи оқлашади. Улардан бирни Абдулжалилов эди.

Самарқанд шаҳридан «Мингут» маҳалласида турли миллат вақилларидан иборат 2 минг нафардан зиёд аҳоли истиқомат қиласди. Уларнинг ахил ва осойишта ҳаёт кечиришида маҳалла посбони Улугбек Бурхонлар көнчидан борада жома-насиҳат билан ўйла гонглини таъминлашади. Ҳар атрофида жисмоний фазилатларга бой минг-минглаб ёшлар бирлашишган. Мустаҳкам иро-дали посбонлар жамоат тартибини сақлашади, жиноятичининг олдини олишида хукук-тартibi идораларига яқинидан ёрдам беради. Жамиятда конун устуворлигини таъминлаш

ФАОЛИЯТДАГИ ФАОЛЛАРИМIZ

БАРЧА ЯХШИЛИКЛАР УСТУНИ – БИЛИМ

Юнусобод тумани Мирзо Улубек номидаги маҳалла фуқаролар йигини худудида жойлашган Олимхўжаевлар хонадони зиёли оиласлар каторида тилга олинади. Айника, оила бошлиги Камолиддин аканинг маҳаллада маънавият ва маъриф ишлари бўйича йигин раиси маслаҳатчиси сифатида олиб бораётган фаолиятига мақтова арзигуллик. Унинг айтишича, оила аъзоларининг шиори: «Маънавият, одоб-ахлоқ, саломатлик ва барча яхшиликтарнинг устуни – билимдир».

У шунингдек, Тошкент Давлат техника университетида 41 йилдан бўён талабаларга таълим берб келмоқда. Техника фанлари доктори Камолиддин аканинг олийгоҳда олиб борган кўп йиллик таҳрибаси эндиликда маҳалла ёшлари билан ишлай, айника, тарбиси оғир болаларга тўғри йўл-йўриқ кўрсатиша.

— Тарбия энг нозик масала, — дейди йигин раиси маслаҳатчиси Камолиддин Олимхўжаев. — Аввали, болага хушумоалалик билан, қолаверса, талабчаник билан ёндашмок лозим. Билимга чанқолик хиссисини болага кичикилигидан, сингдирисла, улгайчаг олдига катта мақсадлар кўйиб, ўзи билим олишга интиладиган инсон бўйиб вояга етади. Айтиб ўтиш жоизки, тарбияни бола түғилмасдан юндан ёндашувни кўшним, академик Собир Юнусовдан ўрганганиман. Бир куни ама-

кининг уйида у киши билан бир даврада ўтирган эдик. Амаким “Собиржон, бу дейман, келининг уйига кетиб қолгани, негадир шу кунларда ўғлингнинг гоҳ ойна артётганини, гоҳ шлангла кўчага сув сенгаётганини кўяпманд”, деб гапирди.

Собиржон ака эса хеч бир хижолатсиз: “Ўғлим келинингмга уй ишларида кўмаклаштагани рост, чунки унинг якин орада кўзи ёрайди. Хомила давридаги аёлнинг рухияти туғиллаҳак фарзандга ўз тасирини ўтказмай қолмайди. Она бундай пайтада маънан, руҳан хотиржам бўйиб, ўзи ва туғиллаҳак фар-

зандининг саломатлиги ва тарбияси билан шугуљанини лозим”, деганди. Бу сўзларни мен ёдда сақлаб, ўз таҳрибамда кўлладим. Ҳозир ҳам кичинка набираларим билан гаплашишга харакат киламан. Гўдаклар ҳам менга чакнок кўзлари билан бокиб, сўзларимга жавоб беришга иштилади.

Дарҳакиқат, Камолиддин ака турмуш ўртоғи Жўрахон опаларнинг турмуш кургандарига ҳам қирқ йил бўлиди. Улар турмушлари давомиди оттириган таҳрибалиридан фойдаланиб, ёшларга билимли, зукко бўйиб камол топишда ўзларининг кони фойда тасвиялари, панду насиҳатларини бериб келишмокда.

М.ЛАТИПОВА

када. Шунингдек, иккى ўғил ва бир кизи ота-она изидан бориб, энергетика соҳасида таълим олиб, фаолият юритишмокда. Биргина катта кизи шифокорлик касбини танлаб, ҳозир беморларнинг дардига шифо бериси билан банд.

Бир курсда ўқиган Камолиддин ака ҳамда Жўрахон опаларнинг турмуш кургандарига ҳам қирқ йил бўлиди. Улар турмушлари давомиди оттириган таҳрибалиридан фойдаланиб, ёшларга билимли, зукко бўйиб камол топишда ўзларининг кони фойда тасвиялари, панду насиҳатларини бериб келишмокда.

ҲАЁТ САБОҚЛАРИ

КИЗИНГИЗГА СОВЧИ КЕЛДИ...

Зарифа эшикни очдию юраги «шув» этиб кетди. Дарвозани тақиллатаётгандар – бир ҳафтадан бери кутилаётган, «жуда яхши жой»дан келган совчилик. Ҳўйхайнин уларнинг келишидан Зарифани огохлантирган, эндиғина ўн олии ёшга кирган Зилолани эрга бериш-басмалик эр-хотин ўртасида машмашага сабаб бўлаётган эди.

— Биз ўйнингизга кўчликлика келдик, айланай, — деди совчиларнинг ўши каттароги ичкарига кириб ўтиргач.

— Жиҳамиз Эркинжон ёлғизига ўғил, — гапга кўшилди иккинчи аёл. — Иншооллоҳ, тақдирлари кўшилган бўлса, кизингиз бахти, садатли бўлиши аник.

Кўёв бўлмишнинг ўши ўн ёттидаги Зарифани янам ажаблантириди.

— Опажонлар, фарзандларимиз хали жуда ёш, улар айни ўспиринлик палласида. Ҳали оила нима, эр-хотинни қанака бўлади, яхши англашмайди. Рўзгорни бошкариб кетиши ҳали уларнинг кўлидан келмайди. Ҳозирча кўя турнглар шу ишини. Сал улғайишсин, оқ-корани танишишин, касб-хунар эгаллашсин. Ҳайрли ишнинг эрта-кечи йўқ-ку, ахир.

— Аммо, ҳайрли ишнинг эртаси яхши-да, Зарифон. Қолаверса, кўёвнинг бўвиси саксондан ошяпти. Неварминг тўйин тезлаштиргилар, кўриб қолай, деб қистаб ётиб-

ди.

— Кизим энди ўн олти ўшга тўлди. Коллеҳда ўқиляти, орзулари мўл. Ушоқнина жуссаси келинлигинг залвори юкни кўтаролмайди, деб кўрқаман-да.

— Эй кўйсангиз-чи! — шараклаб кулиб юборди ўтга яшар аёл. — Киз болани дўпли билан бир ур, йиқилмаса, эрга беравер, дейишган кадимгилар. Ҳозир сизга айтган саксон ёшли момомиз ўн тўрт ўнда зерга текканлар, мана, ҳозир неваравларининг сонини ҳам билмайдиган дараҳада пиру бадавлат. Хеч иккиманнг. Ҳудо хоҳласа, ҳаммаси яхши бўлади. Кани бир фотиҳа беринг, илоё кўша қаришсан, омни!

Зарифа гапга чечан, аммо маънавий дунёси заиф бу аёлларнинг гапига қулоқ солмасдию, эрининг карорига кариш чиқолмади. Орадан бир йил ўтар-ўтмай Зарифа пушаймонлар гирдобида қолди. Келинлиг шартларини аранг удаласа ҳам, она бўлиши ҳали анча ёшли килган кизига шифокорлар «ўта камконик оқибатида пайдо бўлган жигар церрози» ташхисини кўйишганларida у бошини қаерга уришини билолмайди. Ҳозир чархни ўн саккис ўнда эса, улар шогирд ёки талабаликдан нарига ўтишмайди. Ҳозирги кунда айрим ота-оналар ўн олти-ӯн етти ўшади. Йигит-қизларнинг бошини қовушига ўтган, бунга ФХДЕ органлари руҳат бермаса, шарый никоҳ билангина киғояланиси кўйишштаган холлар учраб туриди. Бу эса, никоҳланувчиларнинг нафақат тибий, балки ҳуқуқий маданиятининг хам оқсаси килишига олиб келмода. Зеро, ўз ҳуқукини яхши англаб етмаган, репродуктив маданияти тўла шаклламаган оила мамлакатимизда кечатгандан кенг кўламил ислоҳатларнинг асосини ташкил этиб берган, олга чорлаш ҳар бир ота-онанинг асосий вазифасиди.

Киз боланинг оиласи мўноса-коҳдан ўтадиган йигит ва кизинг ёши канта катта бўлса, уларнинг етуклик дарражаси ҳам шунча юкори бўлади. Масалан, йигирма ўч-йигирма беш ёшда оила курмокчи бўлган йигит ва кизинг инжитомон, маънавий, ахлоқий ва иккисидой етуклиги, ҳаётӣ таҳрибаси ўн саккис ёшлиларга караганда анча юкори бўлади. Чунки йигирма уч-йигирма беш ёшдагилар ўтга ёки олий маълумотга, хеч бўлмагандা, бирор касб-хунарга эга бўлишади. Ўн саккис ўнда эса, улар шогирд ёки талабаликдан нарига ўтишмайди. Ҳозирги кунда айрим ота-оналар ўн олти-ӯн етти ўшади. Йигит-қизларнинг бошини қовушига ўтган, бунга ФХДЕ органлари руҳат бермаса, шарый никоҳ билангина киғояланиси кўйишштаган холлар учраб туриди. Бу эса, никоҳланувчиларнинг нафақат тибий, балки ҳуқуқий маданиятининг хам оқсаси килишига олиб келмода. Зеро, ўз ҳуқукини яхши англаб етмаган, репродуктив маданияти тўла шаклламаган оила мамлакатимизда кечатгандан кенг кўламил ислоҳатларнинг асосини ташкил этиб берган, олга чорлаш ҳар бир ота-онанинг асосий вазифасиди.

Киз боланинг оиласи мўноса-коҳдан ўтадиган йигит ва кизинг ёши канта катта бўлса, уларнинг етуклик дарражаси ҳам шунча юкори бўлади. Масалан, йигирма ўч-йигирма беш ёшда оила курмокчи бўлган йигит ва кизинг инжитомон, маънавий, ахлоқий ва иккисидой етуклиги, ҳаётӣ таҳрибаси ўн саккис ёшлиларга караганда анча юкори бўлади. Чунки йигирма уч-йигирма беш ёшдагилар ўтга ёки олий маълумотга, хеч бўлмагандা, бирор касб-хунарга эга бўлишади. Ўн саккис ўнда эса, улар шогирд ёки талабаликдан нарига ўтишмайди. Ҳозирги кунда айрим ота-оналар ўн олти-ӯн етти ўшади. Йигит-қизларнинг бошини қовушига ўтган, бунга ФХДЕ органлари руҳат бермаса, шарый никоҳ билангина киғояланиси кўйишштаган холлар учраб туриди. Бу эса, никоҳланувчиларнинг нафақат тибий, балки ҳуқуқий маданиятининг хам оқсаси килишига олиб келмода. Зеро, ўз ҳуқукини яхши англаб етмаган, репродуктив маданияти тўла шаклламаган оила мамлакатимизда кечатгандан кенг кўламил ислоҳатларнинг асосини ташкил этиб берган, олга чорлаш ҳар бир ота-онанинг асосий вазифасиди.

Киз боланинг оиласи мўноса-

батларга тайёр бўлмай туриб эрта турмуш куриши салбий оқибатларга олиб келганидек, эрта ҳомиладор бўлиш ҳам аёлларда турни касалликларни келтириб чиқаради. Қадимги туркий тилда «қиз» сўзи нафақат жинсини англатган, балки «иффатли», «бокира», «нодир» ва «кимматбахо», деган маъноларни хам билдиран. Шундай экан, оллангизнинг бебо гулини била туриб оловга ташланмаган, фарзандларнинг тақдирига панжа ортидан қарашади. Зеро, ёшларни тўғри йўлга бошлаш, келажак сари дадил олга чорлаш ҳар бир ота-онанинг асосий вазифасиди.

Юлдуз ҲОЖИЕВА,
«Mahalla» мўхбири.

ШИРИН СЎЗ – ЖОН ОЗИФИ

Ривожланган мамлакатлардағи ҳар бир корхона ва ташкитларда руҳшунос бўлади. Ота-оналар, фарзандлар, ўқитувчи ҳамда ўқувчи, барча соҳа кишиларига зарур холатларда психологиянг ёндашув керак бўлгани каби, шифокор ва бемор мусобабати ҳам бу нарса ўта муҳимдир. Дори-дармонлар шифоси, шифокорнинг мумомаламусобабати, гапни билди ва топик гапириши, самимий хатти-харакати ҳам ўзига хос мулажа усулиди.

Оғир касалликлар шифохонасига бир кунда иккита беморни қабул килишиди. Ўтказилган консилиумда уларга бир хил ташхис кўйилди. Ёнма-ён палаталарга жойлаштирилгач, биринчи бе-

морни аёл, иккичи беморни эр-шифокор даволайдиган бўлди. Биринчи бемор дардни аччайин ўтказган, иккичи эса касаллик энди бошланган эди.

Биринчи бемор шифокори билан илк сухбатдек ўзининг оғир дардга чалинганини, бирдан-бир умиди кенжасининг тўйини кўриш эканлигини йиглаб гапириди. Шифокор изтиробли гапларини кулишига ўтказди. Сўнгра:

— Э, сизни қаранг, қаердан оғир дардига ўтказди. Ҳозир биз касаллик эса асрда яхаяпмиз, биласизми? Сизнинг шу арзимаган дардинизга даво томонаси сифатида килиб юрибди. Ҳали тузалиб, чопқиллаб, шу ердан чиқиб кетаётганингизда менинг шу гапларимни эслайсиз. Ўзингизни ўй-

лантирасиз, келинингизнинг хизматини кўрасиз, бешик оласиз, неваравларни тўйлар қиласиз. Эх-хе, сарполарни тайёрлайверинг. Карнай-сурнай чалингандан шошиб қолманд, — деди ва яқин кариндошдек беморнинг кулагига ширилади: — Сизнинг дардинизга тузадиган дард. Бизга айнан мана шударни тузадиган янги дори-дармонлар келди. Буям сизнинг таҳрибаси.

Хозиринга томири куриган гулдек сўйлиб турган беморнинг чехраси, бу гапларни эшигтгач, куёшдек чараклаб кетди.

— Ростдан. Бугундан бошлаб

коҳинизга ўсма, кўзингизга сурма тортиб, чиройли опа бўлиб ўтирип. Эрта-индин баҳор кириб келди.

— Менинг таҳрибаси.

— Энди биз харакати килимиз,

сиз ҳам харакат килинг. Бўлмаса,

бир нима дейиш кийин, — деди

шифокор қоғоздан бош кўттармай.

МУҲИМ ТАВСИЯЛАР

НИКОХ ШАРТНОМАСИ

ажралишга ишора эмас

Оила бир умрга қурилади.

Лекин ҳаётда турли сабабларга келишади.

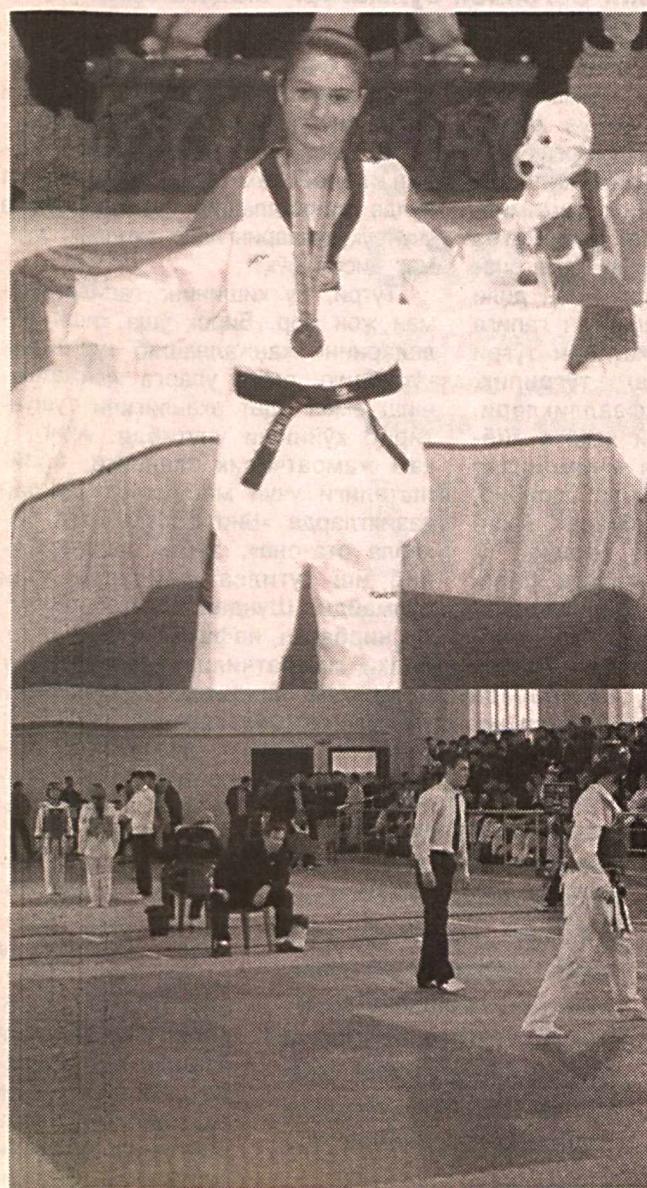
Ажралишга келиши ўзараларни учраб турди.

Ажралишга келиши ўзараларни

МАХАЛЛАМИЗ ЧЕМПИОНЛАРИ

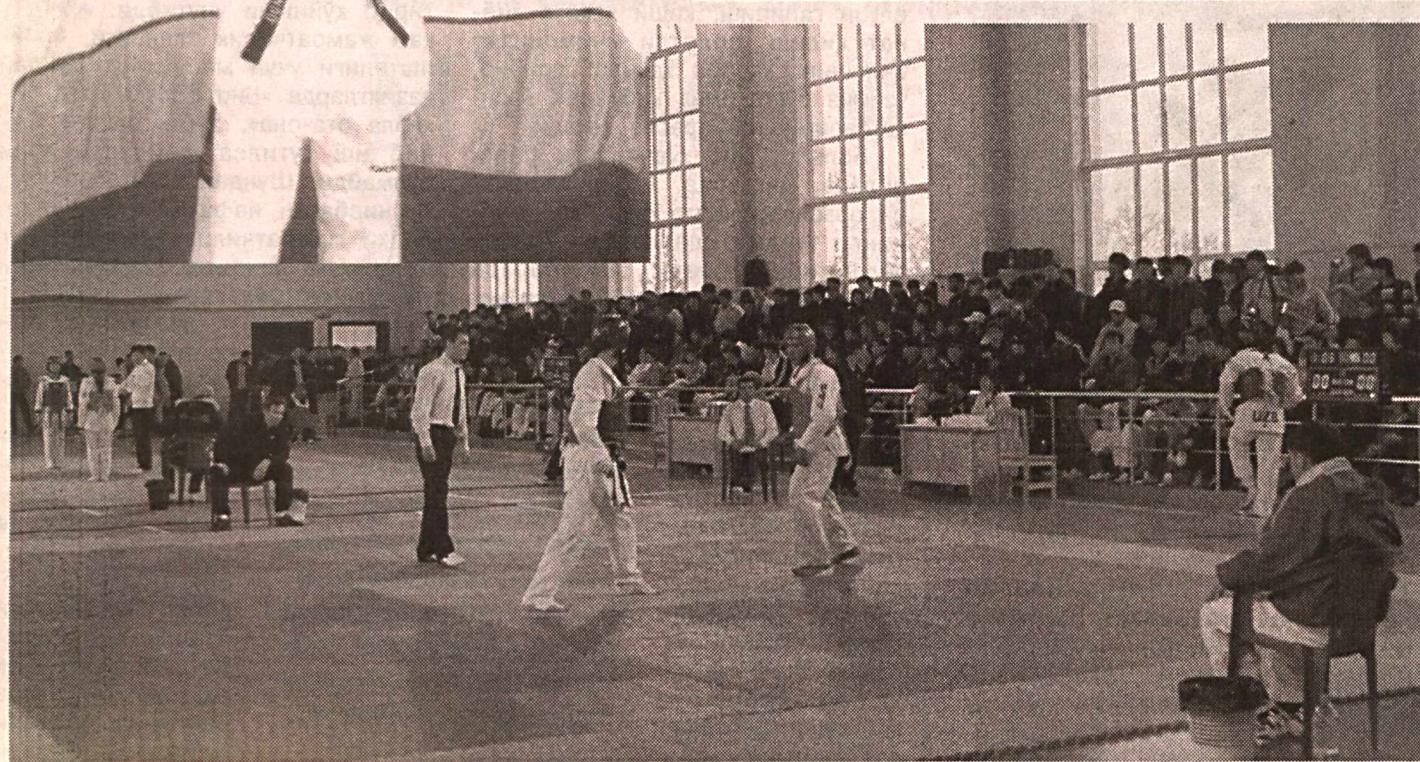
АХД ҚАТЬЙ, ИШОНЧ МУСТАҲКАМ

ДЕМАККИ, орзуларнинг ҳақиқаттага айланиши шубҳасиз

МАЪЛУМОТ:

Евгения Каримова 1989 йилнинг июнь ойида Бухоро шаҳрида спортчilar оиласида дунёга келган. Отаси С.Каримов (мархум) эркин кураш бўйича, онаси Т.Каримова парашот спортида муносиб ютуқларни кўлга киритган. У таэквондо (ВТФ) бўйича бир неча бор Ўзбекистон чемпиони. Дунёнинг қатор мамлакатларида ўтказилган халқаро турнирлар голиби. Ёшлар ўртасида Осиё биринчилиги совриндори (2006), катталар ўртасида Осиё чемпиони (2007), XXIX ёзги олимпиада ўйинлари иштироқчиси. Икки бор «Корея опен» халқаро турнирининг бosh соврими соҳибтаридан бири. Халқаро тоифадаги спортчи. Хозирда Навоий вилояти Зарабшон шаҳридаги «Ёшлик» маҳалласида истиқомат қиласи.

Бундан икки йил муқаддам — 2007 йил кузининг сўнгти кунлари. Тошкент халқаро аэропортида Ўзбекистон спорт делегациясини Қатарда ўтказилидаги XV Осиё ўйинларига кузатув маросими. Спортчilарнинг ота-оналари, жамоатчилик жам бўлган. Сафар олдидан журналистларга интервью берган Евгения Каримова: «Мен албатта, галаба қозонаман. Бунинг учун имкониятларим етари. Энг мухими, ортилизда бизни кўллаб турган халқимиз бор», деги ишонч билан сўзлаган эди. Шундай айрим мураббийлар: «Бундан баландларвозд гапларни айтгандан кўра, майдонда натижага кўрсатишни ўйлаш керак», деб унга танбех хам беришганди. Лекин бу руҳий «хўжум» унга таъсир кўрсата олмади. У Қатар пойтиати Доҳада ўтган XV Осиё ўйинларida муносиб иштирок этди. Деярия барча ракибларни маглуб этиб, «кичик олимпиада»нинг кумуш медалига сазовор будди.

Инсон хамиша комилликка интилиб яшайди. Бу йўлда не-не машакатлар захматини тортади. Лекин чиккан чўккиси сароб бўлса, бундан ёмони Йўк, Шукрки, бугун ортизим спортичилари дунёнинг манаман деган зўрларини мағлуб этадиган спор

майдонларию, забт этаётган шохсупалари жаҳон ахлига бутун бўй-басти билан кўриниб туриди. Таэквондо (ВТФ) бўйича Ўзбекистон терма жамоаси азоси Евгения Каримова ёзишаётган галабалар хам бор майдоннинг сарбаланд шохсупаларида. Бирор ёзкида бир пайлайти бошқаралар савлат тўккан. Бугун бу шохсупалarda томирода Тўмарису Бибихонимлар, Жалолиддин Темурлар коин жўш урайтган ўзбекнинг ботир фарзандлари кўриниш бермокдаки, дунё улар билан бўйлашмоқча мажбур бўлмоқда.

Эсимини таниганимдан бери спорт билан шугулланаман. Бирон-бир куним машғулотсиз ўтишини тасаввур эта олмайман. Таэквондо жону дилим. Айниқса, унинг жозабали усуспарини бажарини яхши кўраман. Бу борада мураббийларим ва, албатта, онам маслаҳатчим. Онам парашотчи бўлгани боис, кўпроқ менга гимнастика машқарини бажарини ўргатади. Бу менга мусобақаларда кўн келади. Биласиз, таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти. 2007 йили Маданият ва спорт ишлари вазирилиги ва ҳамкор ташкилотларнинг қарорига кўра Е.Каримовадек терма жамоамиз азъоларининг алолида ўрни бор. Евгения ёш бўлишига қарамай, катта таҳрибага эга спортчilаримиздан. Халқаро майдондан уни кўллаб мусобақалар, олимпиада ва жаҳон ташкилотларни кутиб туриди. Бу йўлда биз мураббийлар унга ва бошқа спортичilарга ҳамиши талабчанинг қилимиз. Максадимиз, жаҳон майдонларидан ёшларимиз хеч кимдан кам бўлмасин, доимо омад уларга ёр бўлсин. Лекин баҳт куши ўз-ўзидан келмайди. Унга факат меҳнат ва изланиш билан ёришибади, — дейди таэквондо (ВТФ) бўйича Ўзбекистон терма жамоаси ёшларидаги спортчilарни ётишириш йўлидаги эзгу қадам бўлди.

Бугун Е.Каримова бутун диккатини 2012 йили Лондонда бўладиган XXX Олимпиада ўйинларига қаратган. Этиборлиси, хукуматимиз томонидан Лондон олимпиадасига тайёргарлик кўриш бўйича давлат дастури кабул килинган, зарур шарт-шароитлар яратилган.

Ишонамизки, имконият, шароит, ётибор ўз натижасини кўрсатади.

Ўзбекнинг шерорлар фарзандлари Лондонда дунё нигоҳини Ўзбекистонга қаратади. Уларнинг шарафига Олимпиада ўйинларida Ватанимиз байраги олам узра хилларидан, не тонг. Зотан, умид ва ишонч қанотлари мустаҳкам бўлса, орзумиз ҳақиқатта айланади.

Тўлқин РЎЗИЕВ,
«Mahalla» мухбари.

Бугун Е.Каримова гарчанд соврими ўринларни эгалламаган бўлса-да, жаҳоннинг энг нуфузли спорт байрамида мамлакатимиз ёшларининг шижаот ва матонатини намойиш этиди.

Шу йилнинг май ойида юртизмаги ташриф буорган Осиё таэквондо федерацияси бош котibi Ли Кё Сок учрашувларнинг бирида: «Ўзбекистон бекиёс имкониятлар мавзаси. Айниқса, бу юрт енгилгас спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижалари бешамар кетти.

Таэквондо спортичilарни ўргатади. Бу менга мусобақалarda кўн келади. Биласиз,

таэквондо спорти «қаттиқ» тури. Шу жиҳатдан, даян (таэквондо гимнастика) хўжум килиш ёки химоядаги гимнастик ҳаракатларнинг ахамияти бекиб, — дейди спортич.

Унинг меҳнатлари ва спортичага ёришган натижал

